UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS (I ciklus studija)

Odsjek	Odsjek za sociologiju – studijski program Sociologija i etnologija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Uvod u etnologiju**				
Šifra/kod	FIL ETN 102	Status (obavezni ili izborni)	obavezan	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	I	**NPP 2025/2026.**	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	hrvatski				
Nastavnik/ca	Ime i prezime	doc. dr. Zvonko Benković			
	Kontakt podaci	Kabinet: 64 E-mail: zvonko.benko@gmail.com Telefon:	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik/ca	Ime i prezime	dr. Tatjana Žarković			
	Kontakt podaci	Kabinet: 62 E-mail: tatjanazarkovich@hotmail.com Telefon:	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	Dva sata predavanja i dva sata vježbi				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij će ponuditi osnovni uvid u povijesni razvoj etnologije kao znanosti. Povijesni razvoj discipline promatrat će se kontekstualno isticanjem povijesnih, društvenih, političkih i kulturnih osobitosti koje su doprinijele razvoju i nastanku etnologije. Osvrnut će se na osnovne terminološke probleme, teorijske škole i pravce te na važnost uočavanja suvremenih perspektiva i budućnosti etnologije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je dati uvid u dinamiku povijesnoga razvoja discipline s obzirom na temeljne pojmove i koncepte u okviru teorijskih pristupa i konteksta u kojima su nastali te u odnosu na srodne discipline. Prikazom pojedinih pravaca, značajnih predstavnika i razdoblja prate se osnovne značajke znanosti i znanstvenoga rada, opći predmet etnologije. Kolegiji nudi teorijsko znanje o kulturi kao fenomenu i o kulturnim procesima te potiče razumijevanje i razvijanje osjećaja prema kulturnoj raznolikosti i različitosti kulturnih perspektiva. Studente se upoznaje i s temeljnim etičkim smjernicama struke, znanstvenoga istraživanja i znanosti uopće.				
SDG (cilj održivog razvoja)					
Ishodi učenja	Po okončanju ovoga kolegija studenti će moći: - prepoznati i imenovati temeljne pojmove i znanstvene metode u etnologiji i kulturnoj antropologiji - navesti i objasniti temeljne specifičnosti etnološke etike				

	- identificirati i objasniti opća obilježja kulture i kulturnih procesa

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvodno predavanje: upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i koncepcijom vježbi
2.	Temeljni etnološki pojmovi – etimologija, povijest nastanka, znanstveni predmet, metode istraživanja, multidisciplinarnost, teorije, podjele, znanstveni rad i istraživanje
3.	Temeljni pojmovi disciplina: etnologija, kulturna antropologija, socijalna antropologija, antropologija, folkloristika, etnološke metode, razni pristupi etnološkom istraživanju
4.	Temeljni pojmovi discipline – definicija kulture, temeljne značajke kulture kao fenomena, kulturni procesi i reakcije, spoznaja svijeta i pojam stereotipa
5.	Povijesni razvoj discipline (od antike do romantizma)
6.	Povijesni razvoj discipline (europska etnologija)
7.	Etnologija u balkanskom miljeu
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Etnologija u 20. stoljeću – E. Durkheim, M. Maus, F. Boas i njegovi učenici.
10.	Etnologija u 20. stoljeću – E. Durkheim, M. Maus, F. Boas i njegovi učenici
11.	Etnologija u 20. stoljeću – francuski strukturalizam (C. Levi-Strauss)
12.	Postmodernizam i poststrukturalizam u etnologiji
13.	Društveno angažirana etnologija
14.	Suvremene tendencije u etnologiji
15.	Zaključak kolegija: diskusija, interna evaluacija, upute za ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

18.

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uz obavezan dio nastave, koji se sastoji iz predavanja i vježbi, koristiće se i prezentacija uz upotrebu savremenih tehnologija te analiza i diskusija.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Redovno prisustvo	10	10%
2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	20	20%
3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%
4.	Završna provjera znanja	35	35%
	Ukupno: _100_____bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Redovno prisustvo predavanjima, terenskom radu i vježbama;
- Aktivno učešće u diskusijama; pokazivanje inicijative;
- Terenski rad i samostalno istraživanje
- Polusemestralni ispit;
- Završni pismeni ispit.

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna*: Barnard, Alan. 2011. Povijest i teorija antropologije. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk. Bausinger, Hermann. 1999. *Etnologija. Od proučavanja starine do kulturologije*. Beograd: XX vek. Burke, Peter. 1991. Junaci, nitkovi i lude. Narodna kultura predindustrijske Evrope. Zagreb: Školska knjiga (odabrana poglavlja).
	Dodatna

	Bajraktarović, Mirko. 1977. *Osnovi opšte etnologije.* Beograd: Savremena administracija. (odabrana poglavlja). Belaj, Vitomir, 1989. *Plaidoyer za etnologiju kao historijsku znanost o etničkim skupinama.* Zagreb: *Studia ethnologica*, str. 9-17. Bratanić, B. 1957. *Regionalna ili nacionalna i opća etnologija.* Ljubljana: Slovenski etnograf X, 7-18. *Čapo Žmegač, Jasna. 1993. "Etnologija i/ili (socio)kulturna antropologija". Studia ethnologica Croatica, vol.5:11-25* *Čapo Žmegač, Jasna, Valentina GULIN ZRNIĆ, Goran Pavel ŠANTEK. 2006. "Etnologija bliskoga: poetika i politika suvremenih terenskih istraživanja". U: Etnologija bliskoga: poetika i politika suvremenih terenskih istraživanja. Zagreb: Jesenski i Turk, 3-52* Moore, Jerry D. 2002. Uvod u antropologiju: teorije i teoretičari kulture. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk. Poarije, Žan. 1999. *Istorija etnologije*. Beograd: XX- vek. Prica, Ines. 2001. Mala europska etnologija. Zagreb: Golden marketing Rihtman-Auguštin, Dunja. 2001. Etnologija i etnomit. Zagreb: Naklada PUBLICA Zebec, Tvrtko. 2010. "Etika u etnologiji / kulturnoj antropologiji". Etnološka tribina 32:15-52
Napomene	

doc. dr. sc. Zvonko Benković